

System rolnictwa ekologicznego

Ideą rolnictwa ekologicznego jest z jednej strony dostarczanie produktów wysokiej jakości na rynek, a z drugiej jest to produkcja z poszanowaniem środowiska naturalnego. Rolnictwo ekologiczne wykorzystuje w odpowiedzialny sposób energię i zasoby naturalne, takie jak woda, gleba, materia organiczna i powietrze, jednocześnie zachowując bioróżnorodność oraz dobrostan zwierząt. Bardzo ważną zasadą produkcji ekologicznej jest odrzucenie produktów GMO i produktów wytworzonych z GMO lub przy ich użyciu. Ponadto rolnictwo ekologiczne bazuje w jak najwyższym stopniu na wykorzystaniu środków wewnętrznych, nie stosuje syntetycznych nawozów ani środków ochrony roślin. Co więcej, jest to produkcja, która wymaga większych nakładów pracy niż konwencjonalne rolnictwo, stąd zwiększa zatrudnienie na obszarach wiejskich. Związane jest to także z wyższą ceną produktów ekologicznych, lecz kupując produkt oznaczony logo rolnictwa ekologicznego Unii Europejskiej przyczyniamy się do ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt gospodarskich, a także zapewniamy sobie produkty wysokiej jakości. Jak ważna jest rola żywienia w życiu człowieka jest już od dawna dowiedzione. Produkty ekologiczne są produktami przetworzonymi w najniższym możliwym stopniu, z wykorzystaniem ściśle określonych i ograniczonych do niezbędnego minimum procesów i środków do przetwórstwa oraz zachowujące prawdziwą naturę produktu.

Produkty ekologiczne oznakowane są logo rolnictwa ekologicznego Unii Europejskiej, tzw. zielonym liściem. Można je znaleźć na etykietach, materiałach informacyjnych lub reklamowych tych produktów. W ramach systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce według stanu na 31 grudnia 2018 r. znajdowało się 20 549 producentów ekologicznych, w tym 19 207 gospodarstw oraz 910 podmiotów przygotowujących produkty ekologiczne. Areał, na którym gospodarują rolnicy ekologiczni zajmował 484 676 ha, w tym 363 564 ha po zakończonym okresie przestawiania na produkcję ekologiczną. Wstępne dane według stanu na 31 sierpnia br. wskazują, że przetwórców jest już blisko tysiąc.

Ważnym jest także, że przepisy dotyczące rolnictwa ekologicznego stosuje się do wszystkich etapów produkcji, przygotowania i dystrybucji produktów rolnictwa ekologicznego oraz ich kontroli. Oznacza to, że każdy produkt ekologiczny jest poddany ścisłej kontroli w ramach systemu nadzoru i certyfikacji, obejmującego każde państwo członkowskie Unii Europejskiej.

W sektorze przetwórstwa ekologicznego w 2018 roku znajdowało się m. in. 29 podmiotów zajmujących się przetwarzaniem mięsa, 212 przetwórców owoców i warzyw, 51 przetwórców zbóż, skrobi i produktów skrobiowych, 60 producentów wyrobów piekarniczych i mącznych oraz 24 producentów nabiału i 38 producentów napoi ekologicznych. Jednocześnie zwiększa się wydajność upraw a na rynek faktycznie trafia coraz więcej produktów, rośnie też ich zróżnicowanie.

Rozwój sektora żywności ekologicznej jest celem priorytetowym. Dokumentem strategicznym w tym zakresie jest m.in. Plan dla Wsi, którego idea jest ugruntowanie pozycji rolnictwa, pełne wykorzystanie jego potencjału (w tym lokalnych, krajowych i zagranicznych rynków rolnych) oraz ustabilizowanie produkcji rolnej na wysokim poziomie. Jednym z elementów Planu dla Wsi jest rozwój systemu rolnictwa ekologicznego – szczegółowo opisuje to „Ramowy Plan Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego w Polsce na lata 2014 – 2020”, który decyzją Rady Ministrów został również ujęty jako jeden z projektów strategicznych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przyjętej przez Radę Ministrów.

„Ramowy Plan Działań...” określa szanse i zagrożenia rozwoju oraz słabe i mocne strony sektora rolnictwa ekologicznego w Polsce, wskazuje działania, jakie powinny być podejmowane i realizowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz jednostki podległe lub nadzorowane dla osiągnięcia tego celu. Ma zostać osiągnięty poprzez działania przypisane do siedmiu celów szczegółowych tj.:

- I. Zwiększenie konkurencyjności rolnictwa ekologicznego oraz wzrost podaży żywności ekologicznej na rynku;
- II. Rozwój przetwórstwa produktów ekologicznych;
- III. Dywersyfikacja oraz wzmocnienie kanałów dystrybucji produktów ekologicznych;
- IV. Wzrost wiedzy konsumentów na temat rolnictwa ekologicznego i żywności ekologicznej;
- V. Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w sektorze rolnictwa ekologicznego;
- VI. Włączenie organów administracji rządowej i samorządowej w rozwój sektora rolnictwa ekologicznego;
- VII. Utrzymanie wysokiego poziomu systemu kontroli i certyfikacji produktów ekologicznych.

19 września 2019 r., Działyń

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi